

DEN NYE FRANSKE PRÆSIDENTKANDIDAT

Michel Barbu - han skabte en kooperativ fabrik

Marcel Barbu, der meldte sig i sidste øjeblik, er sikkert den mest vækøgte idealist blandt de franske præsidentkandidater. Om det så er egnet til at vække vælgernes tillid, er en anden sag. Den nye kandidat er i hvert fald en usædvanlig personlighed.

MARCEL BARBU er 58 år og født i en af Paris' arbejderforstæder, Nanterre. Han blev selv arbejder, og det er ham, der har startet et af de første franske »communautés de travail«, en slags andelsindustri eller arbejds-fællesskab. Det var en fabrik for urkapsler i byen Valence ved Rhône-floden, hvor han i fællesskab med alle de ansatte dreve produktionen og salget af varerne.

Brud med det kapitalistiske system

Det begyndte med, at Barbu i 1939 blev fordrivet af tyskerne fra en virksomhed, han havde i Besancon, også inden for ur-branchen. Han tog til Valence og startede en fabrik for vandtætte urkapsler, den eneste på det tidspunkt i Frankrig. Arbejderne måtte oplæres fra grunden, og det hele var meget primitivt — kapslerne blev f.eks. fremkomet i en vaskemaskine, som fru Barbu betjente. Men arbejdspladsen var noget ganske særligt på grund af Barbus personlighed. Man fik bedre løn end andre steder. Snart kom Barbu frem med sine ideer om at gøre virksomheden til et fællesskab, som et brud med det kapitalistiske system. I januar 1941 bestemtes det, at hele personalet på den stadig voksende fabrik skulle mødes en gang om ugen og drøfte alle driftens problemer. Snart arrangeredes der kursus i teknologi for arbejderne, og det udvidedes lidt efter lidt til en hel højskoleuddannelse med det særlige, at folk fik samme timeløn i undervisningen som i arbejdstimerne.

Maskinerne fordelt hos venner

Pludselig besluttede Vichy-myndighederne at beslaglægge fabrikken. Men man blev advaret i tide. I nattens mulm og mørke blev alle maskiner transporteret væk og fordelt rundt om hos venner i byen. På dage efter blev Barbu fængslet. Maskinerne blev imidlertid kørt tilbage til fabrikken igen, og man fortsatte arbejdet. Både de 120 arbejdere og deres koner samledes nu regelmæssigt for at drøfte alt, hvad der angik virksomheden, hvis salg nu gik strålende.

Barbu slap ud i december 1942. Alle hans folk nægtede stadig at

tage til Tyskland. Situationen skærpedes. Atter måtte nogle maskiner udstationeres i underjordiske værksteder i mæken, hos bønderne eller oppe i bjergene, hver med sit sjak. Senere samledes alt i gården Mourras oppe på Vercors-højsletten, der siden blev et hovedkvarter for den franske modstandsbevægelse. Produktionen camoufleredes af landbrugssysler, som nok faldt arbejderne lidt uvant, men de fik hjælp af en ekspert, Mermoz, som Barbu havde truffet i fængslet, og som senere afledte ham som leder af fællesskabet.

De organiserede modstandsfolk i Vercors kom efterhånden i kontakt med flokken og skaffede dem en lastvogn. En barak blev bygget, og produktionen af urkapsler kom igen i gang, så der kunne komme penge i kassen. Det gik småt, der var tider, hvor man ikke kunne betale renter og afdrag — men højskolevirksomheden forsømtes ikke.

Det heroiske Vercors

I juli 1943 åbnede den hemmelige hær en skydeskole på gården for modstandsfolk. Våben strømede til fra faldskærmsnedkastningerne, og samtidig skulle høsten bringes i hus! Alligevel sørgede Barbu stadig for, at idébatten blev holdt i gang. I Valence fik han nye hemmelige værksteder indrettet.

Den lille flok i Mourras blev bombet flere gange af tyske flyve-maskiner. 300 modstandsfolk holdt heroisk stand på Vercors-højsletten mod de tyske angreb hele to måneder, før de måtte overgive sig. Barbu var taget til Paris, men blev arresteret og sendt til Buchenwald-lejren i Tyskland. Omsider kom den allierede landgang og befrielsen.

Arbejdssamfundets statutter var udarbejdet på et tidligere tidspunkt. Nu kom Barbu tilbage, og der var stor gensynsglede. Han var nogle måneder deputeret til nationalforsamlingen i Paris. Andre arbejdsfællesskaber skød frem rundt om i landet. På et vist tidspunkt var der et par hundrede.

Arbejderne bryder med Barbu

Men en idealist kan være irriterende og tyrannisk. Mange af de nye i fabrikken BOIMONDAU, som den nu hed, støttede sammen med Barbu, som havde fået den idé, at han ville starte et nyt politisk parti. Men arbejderne ville ikke isoleres fra den samlede franske arbejderklasse og fagbevægelse. De ønskede virksomheden udformet som et virkeligt kooperativt foretagende, men kunne ikke komme overens med Barbu herom. Så trak han sig ud af det i 1946.

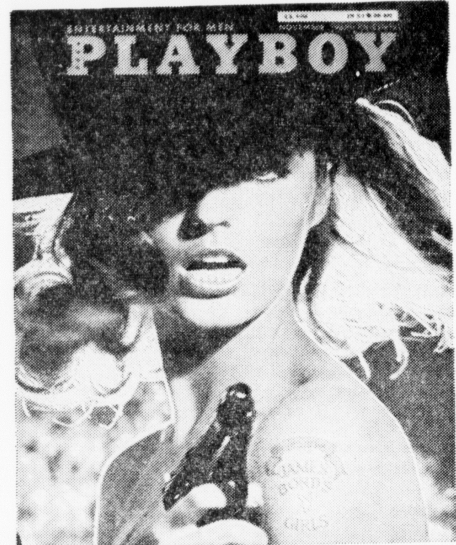
Da jeg besøgte virksomheden i Valence for 10 år siden, var den i fuld sving, alle delte udbytet, og fritidens kulturarbejde blev stadig honoreret af kassen. Den fremadskridende automatisering kommer virkelig her arbejderne til gode. Hele institutionen var faktisk som en højskole, hvor man ved siden af studierne havde et arbejde, man kunne leve af.

En lektion til de Gaulle?

Marcel Barbu forfulgte siden stadig sin revolutionære drøm, som han kaldte den. Han oprettede et nyt arbejdsamfund. Det gik falit i 1949. Siden 1955 har han ledet en andelsbolig- og byggeforsening uden profitformål i Sannois i nærheden af Versailles, omfattende 8000 personer.

Når den uforberedte idealist nu opstiller sig til præsidentvalget, skal det forstås som et oprør mod Frankrigs magthavere og deres misreglement navnlig på boligpolitikens område. Barbus gamle fæller tænker sikkert, at nu vil de Gaulle få sig en ordentlig lektion i fællesskab.

Ellen Nielsen

Alt det, Bond får på samvittigheden

Lidt om den direkte og skjulte reklame for tatovering

DER ER FOLK, som tjener penge ved at hverve kunder til tatovprerne. Et formiddagsblad havde forleden bragt en samtale med én af dem, der havde gået rundt som hvervemand og havde lokket unge berusere til tatovprernes butikker. Selv var han et omvendt katalog for tatovprernes varer. Både hans krop, arme og hænder var overtaget med de gængse motiver, og han forbandede daglig dem og sig selv — fortalte han nu, fuld af ruelse over, at han havde lokket andre ind i samme forbandelse.

HAN har fortrudt, men at der foregår et reklamearbejde for tatovering, lige så organiseret som det reklame- og salgsarbejde, der finder sted for andre varer, er en kendsgerning. Der er nogle, som sælger plastikvarer, efter først at have fået kunderne i velvillig stemning ved kaffeselskab. Der kræves som regel lidt stærkere varer for, at tatovprerne kan hale sine kunder hjem. Men princippet er det samme, og hvis man ikke kan forbyde kaffeselskaberne, fordi de er private, er der vel heller ikke noget at stille op mod de private sammenkomster i Nyhavn, eller hvor det nu ellers er, tatovprerne henter deres kunder.

Men i forretningsverdenen kender man også til andre former for reklame end den, der udøves gennem annoncer og agenter som betalt arbejde. Den skjulte reklame, der kan opnås i bladenes tekstspalter, er ikke den mindst eftertragte.

de og virksomme, og tatovprerne har netop opnået en sådan omgang gratis, redaktionel reklame, at det må give et misundelse i enhver public relations-mand.

Det store amerikanske magasin »Playboy« bringer i sit nyeste nummer en forside med en smart pige, der på overarmen reklamerer med, at hun hører til James Bonds udvalgte. Det er udført som en tatovering, og selv om det er et falsum, er det næste, vi skal opleve, nok at se »Playboy«-forsiden hængt ud i Tatovpr-Fredriks og alle hans kollegers udnævnelseskabe, eller brugt som forbillende for amatør-tatovprernes egne, hjemlige næstlækkerier.

Med den ubehjælpsomhed i motiv og sprogbehandling, der så ofte præger tatovpr-arbejde, skal der nok være nogle her og i andre dele af verden, hvor »Playboy« kommer, og hvor James Bond er i helte-kurs, som helt slaviske får motivet overført til egen hud.

Hvor efter de til deres dage end (og længe efter at James Bond er glemt), vil gå rundt med en meddelelse om, at »I dette nummer bringes James Bonds piger«.

Citronkage

Denne kage (fra Den store bage og kagebog, Erik Becks forlag) kan også laves med appelsin. Den bages i springform 20 cm, og er en herlig form for »våd« formkage.

200 gr sukker (2½ dl), 200 gr margarine, 2 æg, 200 gr (3½ dl), mel, 1½ tsk. bagepulver, 4 spsk. varmt vand, 1 spsk. reven appelsinskal, saften af 1 appelsin.

Pynt: citronglasur, 100 gr flormelis, 1 spsk. varm citronsaft.

Smør og sukker røres godt. Æggene tilsettes et af gangen. De øvrige ingredienser tilsættes, undtagen citronsaft, og dejen hældes i en smurt, rapdrystet springform og bages ved 175-180 grader i ca. 1 time. Fem minutter før kagen er bagt, hældes saften af 1 appelsin over kagen. Når kagen er afkølet, glaseres den med appelsin-glasur og pyntes med appelsin.

- Nu er Arkaluk på vej hjem med børnepenge.

- Kitornai tapisisimákauti!

SVIKMIK ☆ Årets grønlandske »Svikkemølle« udgivet i Frederikshavn, er på markedet i god tid. Hæftet indeholder som sædvanlig adskillig drøj humor med hip til autoriteterne. Tegningen her - af Ailbak Josefsen - har til overskrift: Posebjørne et statussymbol, og teksten lyder: - Nu er Arkaluk på vej hjem med børnepenge